

DECLARACIÓ DE BARCELONA DE LA

CONFERÈNCIA EUROMEDITERRÀNIA

DECLARACIÓ DE BARCELONA
ADOPTADA A LA CONFERÈNCIA EUROMEDITERRÀNIA
(27/28 DE NOVEMBRE DE 1995)

El consell de la Unió Europea, representat pel seu president, Sr. Javier SOLANA, ministre d'Afers Estrangers d'Espanya;

La Comissió Europea, representada pel Sr. Manuel MARÍN, vicepresident;

Alemanya, representada pel Sr. Klaus KINKEL, vicecanceller i ministre d'Afers Estrangers;

Algèria, representada pel Sr. Mohamed Salah DEMBRI, ministre d'Afers Estrangers;

Àustria, representada pel Sra. Benita FERRERO-WALDNER, secretària d'Estat del Ministeri d'Afers Estrangers;

Bèlgica, representada pel Sr. Erik DERYCKE, ministre d'Afers Estrangers;

Xipre, representat pel Sr. Alecos MICHAELIDES, ministre d'Afers Estrangers;

Dinamarca, representada pel Sr. Ole Loensmann POULSEN, secretari d'Estat del Ministeri d'Afers Estrangers;

Egipte, representat pel Sr. Amr MOUSSA, ministre d'Afers Estrangers;

Espanya, representada pel Sr. Carlos WESTENDORP, secretari d'Estat per a les Relacions amb la Comunitat Europea;

Finlàndia, representada per la Sra. Tarja HALONEN, ministra d'Afers Estrangers;

França, representada pel Sr. Hervé de CHARETTE, ministre d'Afers Estrangers;

Grècia, representada pel Sr. Károlos PAPOULIAS, ministre d'Afers Estrangers;

Irlanda, representada pel Sr. Dick SPRING, viceprimer ministre i ministre d'Afers Estrangers;

Israel, representat pel Sr. Ehud BARAK, ministre d'Afers Estrangers;

Itàlia, representada per la Sra. Susanna AGNELLI, ministra d'Afers Estrangers;

Jordània, representada pel Sr. Abdel-Karim KABARITI, ministre d'Afers Estrangers;

Líban, representat pel Sr. Fares BOUEZ, ministre d'Afers Estrangers;

Luxemburg, representat pel Sr. Jacques F. Poos, viceprimer ministre i ministre d'Afers Estrangers, Comerç Exterior i Cooperació;

Malta, representada pel Sr. Guido DE MARCO, viceprimer ministre i ministre d'Afers Estrangers;

Marroc, representat pel Sr. Abdellatif FILALI, primer ministre i ministre d'Afers Estrangers;

Països Baixos, representats pel Sr. Hans VAN MIERLO, viceprimer ministre i ministre d'Afers Estrangers;

Portugal, representat pel Sr. Jaime GAMA, ministre d'Afers Estrangers;

Regne Unit, representat pel Sr. Malcom RIFKIND QC MP, ministre d'Afers Estrangers;

Síria, representada pel Sr. Farouk AL-SHARAA, ministre d'Afers Estrangers;

Suècia, representada per la Sra. Lena HJELM-WALLEN, ministra d'Afers Estrangers;

Tunísia, representada pel Sr. Habib BEN YAHIA, ministre d'Afers Estrangers;

Turquia, representada pel Sr. Deniz BAYKAL, viceprimer ministre i ministre d'Afers Estrangers;

Autoritat Palestina, representada pel Sr. Iàsser ARAFAT, president de l'Autoritat Palestina.

participants a la Conferència Euromediterrània de Barcelona,

- subratllant la importància estratègica de la Mediterrània i animats per la voluntat de donar a les seves futures relacions una nova dimensió, basada en una àmplia cooperació i solidaritat, d'acord amb el caràcter privilegiat dels lligams creats per la proximitat i la història;
- conscients que els nous problemes polítics, econòmics i socials a totes dues riberes del Mediterrani constitueixen un desafiament comú que necessita un enfocament coordinat i global ;
- disposats a crear per a aquest fi, per organitzar les seves relacions, un marc multilateral i durador basat en un esperit de col·laboració que respecti les característiques, els valors i les peculiaritats de cadascun dels participants;
- considerant que aquest marc multilateral constituirà un suport a la consolidació de les relacions bilaterals, que és important protegir sense deixar de ressaltar-ne l'especificitat;
- subratllant que aquesta iniciativa euromediterrània no pretén substituir les altres accions i iniciatives empreses a favor de la pau, de l'estabilitat i del desenvolupament de la regió, sinó que contribuirà a afavorir-ne l'èxit. Els participants donen suport a la celebració d'un acord de pau just, global i durador a l'Orient Mitjà, basat en les resolucions pertinents del Consell de Seguretat de

les Nacions Unides i en els principis esmentats a la carta d'invitació a la Conferència de Madrid sobre la Pau a l'Orient Mitjà, inclòs el principi de “terra a canvi de pau”, amb tot el que això implica;

- convençuts que per assolir l'objectiu general de fer de la conca mediterrània un àmbit de diàleg, intercanvi i cooperació que garanteixi la pau, l'estabilitat i la prosperitat, cal consolidar la democràcia i el respecte dels drets humans, aconseguir un desenvolupament econòmic i social sostenible i equilibrat, lluitar contra la pobresa i fomentar una major comprensió entre les diferents cultures, tots ells elements essencials de la col·laboració,
- convenen d'establir entre els participants una col·laboració global –la col·laboració euromediterrània– per mitjà d'un diàleg polític regular i més intens, el desenvolupament de la cooperació econòmica i financera i una major consideració de la dimensió social, cultural i humana, tres eixos que representen els tres capítols de la col·laboració euromediterrània.

COL·LABORACIÓ POLITÍCA I DE SEGURETAT: DEFINICIÓ D'UN ESPAI COMÚ DE PAU I ESTABILITAT

Els participants estan convençuts que la pau, l'estabilitat i la seguretat a la regió de la Mediterrània constitueixen un bé comú que es comprometen a fomentar i reforçar amb tots els mitjans de què disposen. Per això, convenen de mantenir un diàleg polític més intens a intervals regulars, basat en el respecte dels principis essencials del dret internacional, i corroboren una sèrie d'objectius comuns en matèria d'estabilitat interior i exterior.

Amb aquest esperit es comprometen, mitjançant la següent declaració de principis a:

- actuar d'acord amb la Carta de les Nacions Unides i amb la Declaració Universal dels Drets Humans, com també amb d'altres obligacions de dret internacional, en particular les derivades dels instruments regionals i internacionals en què són part;
- desenvolupar l'Estat de dret i la democràcia en els seus sistemes polítics, reconeixent alhora el dret de cadascun d'ells a elegir i articular lliurement els propis sistemes polítiques, socioculturals, econòmics i judicials;
- respectar els drets humans i les llibertats fonamentals i garantir l'exercici efectiu i legítim d'aquests drets i llibertats, incloses la llibertat d'expressió, la llibertat d'associació amb fins pacífics i la llibertat de pensament, consciència i religió, a títol individual i entre els membres del mateix grup sense cap discriminació per motius de raça, nacionalitat, llengua, religió o sexe;
- considerar favorablement, mitjançant el diàleg entre les parts, els intercanvis d'informació sobre qüestions relatives als drets humans, a les llibertats fonamentals, al racisme i a la xenofòbia;
- respectar i garantir el respecte a la diversitat i al pluralisme en les seves societats, fomentar la tolerància entre els diferents grups que les componen i lluitar contra les manifestacions d'intolerància, racisme i xenofòbia. Els participants destaquen la importància d'una formació adequada en matèria de drets humans i de llibertats fonamentals;
- respectar la seva igualtat sobirana, com també tots els drets inherents a la seva sobirania, i complir de bona fe les obligacions assumides d'acord amb el dret internacional;

- respectar la igualtat de drets dels pobles i el seu dret a l'autodeterminació, actuant en tot moment de conformitat amb els propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides i amb les normes pertinents del dret internacional, incloses les relatives a la integritat territorial dels Estats, tal com es reflecteix en els acords entre les parts interessades;
- abstenir-se, segons les normes del dret internacional, de qualsevol intervenció directa o indirecta en els afers interns dels altres socis;
- respectar la integritat territorial i la unitat de tots els altres socis;
- resoldre les seves diferències per via pacífica, instar tots els participants que s'abstinguin de recórrer a l'amenaça o a l'ús de la força en contra de la integritat territorial d'altres participants, incloent-hi l'annexió dels territoris per mitjà de la força, i reafirmar el dret a exercir plenament la sobirania per mitjans legítims, d'acord amb la Carta de les Nacions Unides i el dret internacional;
- consolidar la cooperació per prevenir i combatre el terrorisme, en particular mitjançant la ratificació i aplicació dels instruments internacionals subscrits per aquests, l'adhesió a aquests instruments i l'aplicació de qualsevol mesura escaient;
- lluitar junts contra l'expansió i la diversificació de la delinqüència organitzada i contra el flagell de la droga en tots els seus aspectes;
- promoure la seguretat regional per mitjà de l'actuació, entre d'altres coses, en pro de la no-prolifерació d'armes nuclears, químiques i biològiques, tot adherint-se i atenent-se a una combinació de règims de no-prolifерació internacionals i regionals i d'acords de control d'armaments i de desarmament, com l'NPT, la CWC, la BWC, el CTBT, i/o acords regionals com els relatius a zones lliures d'armaments, inclosos els seus règims de verificació, com també per mitjà del respecte, de bona fe, dels seus compromisos en virtut dels convenis sobre control d'armaments, desarmament i no-prolifерació.

Les parts s'esforçaran per aconseguir una zona d'Orient Mitjà, recíprocament i eficaçment verificable, lliure d'armes de destrucció massiva, nuclears, químiques i biològiques i dels seus sistemes vectors.

A més, les parts:

- estudiaran mesures pràctiques per prevenir la proliferació d'armes nuclears, químiques i biològiques, com també l'acumulació excessiva d'armes convencionals;
- no es dotaran d'una capacitat militar superior a les seves necessitats legítimes de defensa, corroborant alhora la seva voluntat d'assolir el mateix grau de seguretat i confiança mútua amb el nivell més baix possible de tropes i d'armament i l'adhesió a la CWC;
- fomentaran les condicions propícies per establir entre si relacions de bon veïnatge i donaran suport als processos dirigits a aconseguir l'estabilitat, la seguretat i la prosperitat, a més de la cooperació regional i subregional;
- estudiaran les mesures de confiança i seguretat que podrien ser adoptades entre les parts per crear un "espai de pau i estabilitat a la Mediterrània", incloent-hi la possibilitat, a llarg termini, d'instaurar un pacte euromediterrani amb aquest objectiu.

**COL-LABORACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA:
CREACIÓ D'UNA ZONA DE PROSPERITAT COMPARTIDA**

Els participants destaquen la importància que atribueixen a un desenvolupament socioeconòmic sostenible i equilibrat, amb la finalitat d'assolir l'objectiu de crear una zona de prosperitat compartida.

Els associats reconeixen les dificultats que pot comportar la qüestió del deute per al desenvolupament econòmic dels països mediterranis. Atesa la importància de les seves relacions, acorden continuar els debats sobre la matèria a fi d'aconseguir avenços en els fòrums competents.

En vista que els socis han d'enfrontar-se a desafiaments comuns, si bé de graus diferents, els participants s'han fixat els següents objectius a llarg termini:

- augment del ritme de desenvolupament socioeconòmic sostenible;
- millora de les condicions de vida de les seves poblacions, augment del nivell d'ocupació i reducció de les disparitats de desenvolupament a la regió euromediterrània;
- foment de la cooperació i la integració regionals.

Per assolir aquests objectius, els participants acorden establir una col·laboració econòmica i financera que, tenint en compte els diferents graus de desenvolupament, es basi en:

- l'establiment gradual d'una zona de lliure comerç;
- la instrumentació de la cooperació adequada i l'actuació concertada en el pla econòmic en els àmbits corresponents;
- un augment substancial de l'assistència financera de la Unió Europea als seus associats.

a) Zona de lliure comerç

La zona de lliure comerç es crearà a través dels nous acords euromediterranis i dels acords de lliure comerç entre els socis de la Unió Europea. Les parts han fixat l'any 2010 com a objectiu per a l'establiment gradual d'aquesta Zona, que abastarà la majoria dels intercanvis, respectant les obligacions imposades per l'Organització Mundial del Comerç (OMC).

A efectes del desenvolupament gradual del lliure comerç en aquesta zona: s'eliminaran progressivament les barreres aranzelàries i no aranzelàries al comerç de productes elaborats, d'acord amb calendaris que es negociaran entre els socis; prenent com a punt de partida els fluxos comercials tradicionals, en la mesura que ho permetin les diferents polítiques agràries i respectant degudament els resultats assolits a les negociacions del GATT, es liberalitzarà progressivament el comerç de productes agraris mitjançant un règim d'accés preferent recíproc entre les parts; els intercanvis en el sector dels serveis, incloent-hi el dret d'establiment, es liberalitzaran progressivament tenint degudament en compte l'acord GATS.

Els participants decideixen facilitar la progressiva creació d'aquesta zona de lliure comerç mitjançant:

- l'adopció de mesures adequades en matèria de normes d'origen, certificació, protecció dels drets de propietat intel·lectual i industrial i competència;
- el manteniment i el desenvolupament de polítiques fundades en els principis de l'economia de mercat i en la integració de les seves economies, tenint en compte les seves necessitats i els seus nivells de desenvolupament respectius;

- l'adaptació i la modernització de les estructures econòmiques i socials, donant prioritat a la promoció i el desenvolupament del sector privat, a la millora del sector productiu i a l'establiment d'un marc institucional i normatiu adequat per a una economia de mercat. Així mateix, procuraran atenuar les conseqüències negatives que en el pla social es poguessin derivar d'aquesta adaptació, fomentant programes que afavoreixin els sectors de població més necessitats;
- el foment de mecanismes que permetin intensificar les transferències de tecnologia.

b) *Cooperació i actuació concertada en el pla econòmic*

En particular, es desenvoluparà la cooperació en els àmbits que s'exposen a continuació, per la qual cosa, respecte a això, els participants:

- reconeixen que el desenvolupament econòmic ha de ser protegit tant per l'estalvi intern, base de la inversió, com per les inversions estrangeres directes. Destaquen la importància de crear un entorn que faciliti la inversió, en particular mitjançant l'eliminació progressiva dels obstacles a aquestes inversions, que podria conduir a la transferència de tecnologies i a l'augment de la producció i de les exportacions;
- afirmen que la cooperació regional, duta a terme de manera voluntària, en particular per desenvolupar els intercanvis entre els mateixos associats, constitueix un factor clau en el foment de la creació d'una zona de lliure comerç;
- inviten les empreses a celebrar acords entre si i es comprometen a fomentar aquesta cooperació, així com la modernització de la indústria, creant un entorn i un marc normatiu favorables. Consideren necessària l'adopció i l'aplicació d'un programa de suport tècnic de les pimes;
- subratllen la seva interdependència en matèria de medi ambient, cosa que imposa un enfocament regional i una intensificació de la cooperació, així com una millor coordinació dels programes multilaterals existents, i confirmen la seva adhesió al Conveni de Barcelona i al Pla d'Acció per a la Mediterrània. Reconeixen la importància de conciliar el desenvolupament econòmic amb la protecció del medi ambient, d'integrar els problemes mediambientals en els aspectes pertinents de la política econòmica, i de mitigar les conseqüències negatives per al medi ambient que pugués produir el desenvolupament econòmic. Es comprometen a fixar un programa d'accions prioritàries a mitjà i curt termini, incloent-hi les relacionades amb la lluita contra la desertització, i a concentrar un suport tècnic i financer adequat en aquestes accions;
- reconeixen el paper clau de la dona en el desenvolupament i es comprometen a fomentar-ne la participació activa en la vida econòmica i social i en la creació d'ocupació;
- subratllen la importància de la conservació i la gestió racionals dels recursos pesquers i de la millora de la cooperació en la investigació de les poblacions de peixos, inclosa l'aqüicultura, i es comprometen a facilitar la formació i la recerca científiques i a reflexionar sobre la creació d'instruments comuns;
- reconeixen el paper crucial del sector de l'energia en la col·laboració econòmica euromediterrània i decideixen reforçar la cooperació i intensificar el diàleg en l'àmbit de les polítiques energètiques ; també decideixen crear un context de condicions adequades per a les inversions i les activitats de les companyes del sector de l'energia, cooperant per permetre a aquestes companyes ampliar les seves xarxes energètiques i fomentar les interconnexions;

- reconeixen que el proveïment d'aigua, així com una gestió i un desenvolupament adequats dels recursos, constitueixen qüestions prioritàries per a tots els socis mediterranis, i que cal impulsar la cooperació en aquests sectors;
- acorden cooperar per modernitzar i reestructurar l'agricultura i afavorir el desenvolupament rural integrat. Aquesta cooperació se centrarà, en particular, en l'assistència tècnica i en la formació, en el suport a les polítiques aplicades pels socis per diversificar la producció, en la reducció de la dependència alimentària i en el foment d'una agricultura respectuosa amb el medi ambient. Així mateix, acorden cooperar en l'eradicació dels conreus il·legals i en el desenvolupament de les regions que s'hi puguin veure afectades.

Els participants també acorden cooperar en altres àmbits i, a aquests efectes:

- destaquen la importància de desenvolupar i millorar les infraestructures, fins i tot mitjançant la creació d'un sistema eficaç de transport, el desenvolupament de tecnologies de la informació i la modernització de les telecomunicacions. A aquesta finalitat, convenen a elaborar un programa de prioritats;
- es comprometen a respectar els principis del dret marítim internacional i, en particular, la lliure prestació de serveis en el sector del transport internacional i el lliure accés als carregaments internacionals. Quan s'arribi a un acord sobre el tema, es tindrà degudament en compte el resultat de les negociacions comercials multilaterals sobre serveis de transport marítim que es desenvolupen actualment en el marc de l'OMC;
- es comprometen a fomentar la cooperació entre autoritats locals i a donar suport a la planificació regional;
- reconeixent que la ciència i la tecnologia tenen una influència important en el desenvolupament socioeconòmic, convenen a intensificar les capacitats de recerca científica i desenvolupament, a contribuir a la formació del personal científic i tècnic, i a potenciar la participació en projectes conjunts de recerca a partir de la creació de xarxes científiques;
- convenen a fomentar la cooperació en el sector estadístic a fi d'harmonitzar mètodes i intercanviar dades.

c) Cooperació financera

Els participants consideren que la realització d'una zona de lliure comerç i l'èxit de la col·laboració euromediterrània requereixen un augment substancial de l'assistència financera, que ha d'afavorir abans de tot un desenvolupament endogen sostenible i la mobilització dels agents econòmics locals.

Sobre aquest punt observen:

- que el Consell Europeu de Cannes ha acordat destinar a aquesta assistència financera crèdits per valor de 4.685 milions d'ecus per al període 1995-1999, en forma de fons pressupostaris comunitaris disponibles. A aquesta assistència, hi caldrà afegir la intervenció del BEI en forma de préstecs per un import més gran, així com les contribucions financeres bilaterals dels Estats membres;
- que cal una cooperació financera eficaç, administrada en el marc d'un programa plurianual que tingui en compte les especificitats de cadascun dels associats;
- que és d'importància fonamental comptar amb una correcta gestió macroeconòmica perquè la col·laboració tingui èxit. Per això, convenen

fomentar el diàleg sobre les respectives polítiques econòmiques i sobre la manera de desenvolupar al màxim la cooperació financera.

COL-LABORACIÓ EN ELS ÀMBITS SOCIAL, CULTURAL I HUMÀ: DESENVOLUPAMENT DELS RECURSOS HUMANS, FOMENT DE LA COMPRESIÓ ENTRE LES CULTURES I DELS INTERCANVIS ENTRE LES SOCIETATS CIVILS

Els participants reconeixen que les tradicions de cultura i de civilització de tota la Mediterrània, el diàleg entre aquestes cultures i els intercanvis humans, científics i tecnològics són un factor essencial per a l'acostament i la comprensió entre els seus pobles i per a la millora de la seva percepció recíproca

Amb aquest ànim, els participants convenen d'establir una col·laboració en els àmbits social, cultural i humà. Per això,

- confirmen que el diàleg i el respecte entre les cultures i religions són una condició necessària per a l'acostament dels pobles. En aquest sentit, destaquen la importància del paper que poden tenir els mitjans de comunicació per a la comprensió i el reconeixement recíprocs de les cultures com a font d'enriquiment mutu;
- insisteixen en el caràcter essencial del desenvolupament dels recursos humans, tant pel que fa a l'educació i a la formació dels joves en particular com en l'àmbit de la cultura. Manifesten el desig de fomentar els intercanvis culturals i el coneixement d'altres llengües, respectant la identitat cultural de cada associat, i de dur a terme una política duradora de programes educatius i culturals; en aquest context, els associats es comprometen a adoptar mesures que facilitin els intercanvis humans, en particular per mitjà de la millora dels procediments administratius;
- destaquen la importància del sector sanitari en el desenvolupament sostenible i expressen la voluntat d'impulsar la participació efectiva de la comunitat en les accions de millora de la salut i el benestar;
- reconeixen la importància del desenvolupament social, que, al seu parer, ha d'anar unit a qualsevol desenvolupament econòmic, i atribueixen una especial importància al respecte dels drets socials fonamentals, incloent-hi el dret al desenvolupament;
- reconeixen el paper fonamental que pot dur a terme la societat civil en el procés de desenvolupament de la col·laboració euromediterrània i també com a factor essencial per a una comprensió i un acostament més grans entre els pobles;
- per tant, acorden enfortir o crear els instruments necessaris per a una cooperació descentralitzada que afavoreixi els intercanvis entre els agents de desenvolupament en el marc de les legislacions nacionals: els responsables de la societat civil i política, del món cultural i religiós, de les universitats, de la recerca, dels mitjans de comunicació, de les associacions, els sindicats i l'empresa pública i privada;
- sobre aquesta base, reconeixen la importància de fomentar contactes i intercanvis entre els joves en el marc de programes de cooperació descentralitzada;
- fomentaran accions de suport a les institucions democràtiques i a la consolidació de l'Estat de dret i de la societat civil;

- reconeixen que l'actual evolució demogràfica representa un desafiament de primer ordre al qual cal fer front amb polítiques adequades per accelerar l'arrencada econòmica;
- reconeixen l'important paper de l'emigració en les seves relacions. Acorden augmentar la cooperació per reduir les pressions migratòries, entre altres mitjans, a través de programes de formació professional i d'ajuda a la creació de llocs de treball. Es comprometen a garantir la protecció de tots els drets que la legislació vigent reconeix als emigrants que resideixen legalment en els territoris respectius;
- en l'àmbit de la immigració il·legal, decideixen forjar una cooperació més gran. En aquest context, els associats, conscients de la seva responsabilitat en matèria de readmissió, convenen adoptar, mitjançant acords o arranjaments bilaterals, les disposicions i les mesures oportunes per a la readmissió dels seus nacionals que es trobin en situació il·legal. A l'efecte, pel que fa als Estats membres de la Unió Europea es considerarà nacionals els nacionals dels Estats membres, tal com es defineixen a efectes comunitaris;
- convenen d'incrementar la cooperació per mitjà de diverses mesures per prevenir i combatre junts el terrorisme de manera més eficient;
- així mateix, consideren necessari lluitar junts i de manera eficaç contra el tràfic d'estupefaents, contra la delinqüència internacional i contra la corrupció;
- subratllen la importància de lluitar de manera resoluta contra els fenòmens racistes i xenòfobs i la intolerància, i acorden cooperar per aconseguir-ho.

ACTUACIÓ CONSECUTIVA A LA CONFERÈNCIA

Els participants,

- considerant que la Conferència de Barcelona estableix les bases d'un procés obert i destinat a desenvolupar-se;
- confirmant la seva voluntat d'establir una col·laboració basada en els principis i objectius definits en aquesta Declaració;
- decidits a donar una forma concreta a aquesta col·laboració euromediterrània;
- convençuts que per assolir aquest objectiu cal continuar l'ampli diàleg iniciat i dur a terme una sèrie d'accions concretes,

adopten el programa de treball següent:

Els ministres d'Afers Estrangers es reuniran periòdicament per supervisar l'aplicació d'aquesta Declaració i definir accions que permetin acomplir els objectius de la col·laboració.

Les diferents activitats aniran seguides de reunions temàtiques *ad hoc* de ministres, alts funcionaris i experts, d'intercanvis d'experiències i d'informació, i de contactes entre membres de la societat civil o a través de qualsevol altre mitjà adequat.

Es fomentarà el contacte entre parlamentaris, autoritats regionals, autoritats locals i interlocutors socials.

Un "Comitè euromediterrani del procés de Barcelona" a nivell d'alts funcionaris, compost per la troica de la Unió Europea i un representant de cada un dels socis mediterranis, celebrarà reunions periòdiques per preparar la reunió dels ministres d'Afers Estrangers, analitzar la situació, estudiar l'actuació consecutiva al procés de Barcelona en tots els seus aspectes i actualitzar el programa de treball.

Els serveis de la Comissió es faran càrrec dels treballs inherents a la preparació de les reunions derivades del programa de treball de Barcelona i de les conclusions del “Comitè euromediterrani del procés de Barcelona”, així com de les mesures consecutives corresponents.

La pròxima reunió dels ministres d’Afers Estrangers se celebrarà durant el primer semestre del 1997 en un país dels dotze mediterranis associats a la Unió Europea, que haurà de determinar-se mitjançant la celebració de noves consultes.

ANNEX: PROGRAMA DE TREBALL

I. Introducció

El propòsit d’aquest programa és dur a la pràctica els objectius de la Declaració de Barcelona i complir-ne els principis, per mitjà d’accions regionals i multilaterals. És complementari tant de la cooperació bilateral, realitzada principalment de conformitat amb els acords entre la Unió Europea i els seus associats mediterranis, com de la cooperació ja existent en altres fòrums multilaterals.

La preparació de les diferents accions, com també l’actuació consecutiva a aquestes, es durà a terme d’acord amb els principis i els mecanismes establerts a la Declaració de Barcelona.

A continuació s’indiquen les accions prioritàries de la futura cooperació. Això no exclou l’ampliació de la cooperació euromediterrània a altres accions si els socis ho acorden d’aquesta manera.

Les accions es podran aplicar no tan sols als Estats i a les seves autoritats locals i regionals, sinó també als actors de la societat civil. Altres països i organitzacions es podran associar a les accions contingudes en el programa de treball, amb l’acord dels participants. L’execució del programa s’ha de dur a terme de manera flexible i transparent.

Amb l’acord dels participants, la futura cooperació euromediterrània tindrà en compte, segons que correspongui, els dictàmens i les recomanacions que resultin dels diàlegs pertinents mantinguts a diferents nivells a la regió.

L’execució del programa s’hauria d’iniciar tan aviat com sigui possible després de la Conferència de Barcelona. En la següent Conferència Euromediterrània es durà a terme una avaluació basada en un informe que preparen els serveis de la Comissió Europea, en especial basant-se en informes procedents de les diferents reunions i els grups esmentats a continuació, i amb l’aprovació del “Comitè euromediterrani del procés de Barcelona”, creat per la Declaració de Barcelona.

II. Col·laboració política i de seguretat: creació d’un espai comú de pau i estabilitat

Amb l’objectiu de crear progressivament un espai de pau, estabilitat i seguretat a la Mediterrània, se celebraran reunions periòdiques d’alts funcionaris, que s’iniciaran el primer trimestre del 1996. Aquests alts funcionaris:

- duran a terme un diàleg polític que els permeti estudiar els mitjans i els mètodes més apropiats per dur a la pràctica els principis de la Declaració de Barcelona, i
- presentaran propostes pràctiques amb prou antelació a la pròxima reunió euromediterrània de ministres d’Afers Estrangers.

S’animarà els instituts de política exterior de la regió euromediterrània a constituir una xarxa per intensificar-ne la cooperació, la qual podria ser operativa a partir del 1996.

III. Col·laboració econòmica i financera: creació d'una zona de prosperitat compartida

Periòdicament se celebraran reunions a nivell de ministres, funcionaris o experts, segons que correspongui, per fomentar la cooperació en els àmbits que figuren a continuació. Aquestes reunions es podran complementar, en cas que sigui necessari, per mitjà de conferències o seminaris en què també participi el sector privat.

Establiment d'una zona euromediterrània de lliure comerç

L'establiment d'una zona de lliure comerç d'acord amb els principis que conté la Declaració de Barcelona és un element essencial de la col·laboració euromediterrània.

La cooperació se centrarà en mesures pràctiques que facilitin l'establiment del lliure comerç i les seves conseqüències, entre les quals:

- harmonització de normes i procediments en l'àmbit duaner, en concret amb l'objectiu d'introduir progressivament l'acumulació d'origen; mentrestant s'estudiaran, amb una actitud positiva, solucions *ad hoc* en casos concrets;
- harmonització de normes, en particular per mitjà de reunions organitzades per les organitzacions europees de normalització;
- eliminació de les barreres tècniques injustificades al comerç de productes agraris, i adopció de mesures adequades relatives a les normes fitosanitàries i veterinàries, com també a d'altres normatives sobre productes alimentaris;
- cooperació entre organismes estadístics per proporcionar dades fiables d'acord amb mètodes organitzats;
- possibilitats de cooperació regional i subregional (sense perjudici de les iniciatives adoptades en altres instàncies).

Inversions

L'objectiu de la cooperació serà contribuir a la creació d'un clima favorable a la supressió dels obstacles a la inversió, per mitjà d'una major reflexió sobre la definició d'aquests obstacles i dels mitjans per afavorir aquestes inversions, inclosos els del sector bancari.

Indústria

La modernització industrial i l'increment de la competitivitat constituïran factors clau per a l'èxit de la col·laboració euromediterrània. En aquest sentit, el sector privat exercirà un paper més important en el desenvolupament econòmic de la regió i en la creació d'ocupació. La cooperació se centrarà en:

- l'adaptació del teixit industrial als canvis del panorama internacional, en particular al sorgiment de la societat de la informació;
- el marc i la preparació de la modernització i reestructuració de les empreses existents, en especial en el sector públic, inclosa la privatització;
- la utilització de normes europees o internacionals i el perfeccionament de les proves de conformitat, dels procediments de certificació i homologació i de les normes de qualitat.

Es dedicarà especial atenció als mitjans per fomentar la cooperació entre les empreses, incloses les pimes, i a la creació de condicions favorables per al seu

desenvolupament, inclosa la possibilitat d'organitzar seminaris aprofitant l'experiència adquirida en el marc del Med-Invest i dins de la Unió Europea.

Agricultura

Sense deixar de recordar que aquestes qüestions afecten essencialment les relacions bilaterals, la cooperació en aquest sector estarà centrada en:

- el suport a les polítiques que apliquin les parts per diversificar la producció;
- la reducció de la dependència alimentària;
- el foment d'una agricultura respectuosa amb el medi ambient;
- relacions més estretes entre empreses, grups i organitzacions sectorials i professionals dels països associats, amb caràcter voluntari;
- el suport a la privatització;
- l'assistència tècnica i la formació;
- l'harmonització de les normes fitosanitàries i veterinàries;
- el desenvolupament rural integrat que inclogui la millora dels serveis bàsics i el desenvolupament d'activitats econòmiques afins;
- la cooperació entre regions rurals i l'intercanvi d'experiències i de coneixements tècnics en matèria de desenvolupament rural;
- el desenvolupament de les regions afectades per l'eradicació de conreus il·legals.

Transport

L'existència d'enllaços interoperatius eficaços entre la UE i els seus socis mediterranis, i entre els mateixos socis, com també el lliure accés al mercat de serveis de transport marítim internacional, són de vital importància per al desenvolupament d'associacions comercials i per al funcionament adequat de la col·laboració euromediterrània.

En el decurs del 1995 van tenir lloc dues reunions dels ministres de Transport dels països del Mediterrani occidental i, després de la Conferència Regional per al Desenvolupament del Transport Marítim a la Mediterrània, el Grup Mediterrani de Transport Marítim i Fluvial va adoptar un programa plurianual.

La cooperació se centrarà en els següents punts:

- desenvolupament d'un sistema eficient de transport marítim i aeri combinat multimodal transmediterrani, mitjançant la millora i la modernització de ports i aeroports, la supressió de restriccions injustificades, la simplificació de procediments, l'augment de la seguretat marítima i aèria, l'harmonització de les normes mediambientals en un nivell elevat, cosa que comprèn una gestió més eficient de la contaminació marítima, i el desenvolupament de sistemes harmonitzats de gestió del trànsit;
- desenvolupament d'enllaços terrestres entre est i oest a les riberes sud i est del Mediterrani; i
- connexió entre les xarxes de transport mediterrànies i la xarxa transeuropea de transport, per garantir-ne la interoperabilitat.

Energia

El 1995 es va celebrar a Tunis una conferència d'alt nivell, seguida d'una reunió a Atenes i d'una conferència sobre energia celebrada a Madrid el 20 de novembre de 1995.

Amb l'objectiu de crear les condicions apropiades per a la inversió i les activitats de les empreses energètiques, la futura cooperació se centrarà, entre altres coses, en:

- foment de l'adhesió dels països mediterranis al Tractat de la Carta Europea de l'Energia.;
- planificació en matèria d'energia;
- foment del diàleg productor/consumidor;
- prospecció, refinatge, transport, distribució i comerç regional i transregional de gas i petroli;
- producció i tractament del carbó;
- generació i transmissió d'energia i interconnexió i desenvolupament de les xarxes;
- eficiència energètica;
- fonts d'energia noves i renovables;
- problemes de medi ambient relacionats amb l'energia.
- desenvolupament de programes comuns d'investigació;
- activitats de formació i informació en el sector de l'energia;

Telecomunicacions i tecnologia de la informació

Per tal de desenvolupar una xarxa de telecomunicacions moderna i eficaç, la cooperació se centrarà en:

- les infraestructures d'informació i telecomunicacions (marc normatiu mínim, normes, proves de conformitat, interoperabilitat de les xarxes, etc.);
- infraestructures regionals, incloent-hi els vincles amb les xarxes europees;
- accés als serveis; i
- nous serveis en àmbits d'aplicació prioritaris.

L'existència d'infraestructures més eficaces d'informació i comunicacions facilitarà la intensificació dels intercanvis euromediterranis i l'accés a la naixent societat de la informació.

S'ha previst celebrar, durant l'any 1996, una conferència regional amb l'objectiu d'obrir pas a la realització de projectes-pilot que demostrin els beneficis concrets de la societat de la informació.

Planificació regional

La cooperació se centrarà en:

- la definició d'una estratègia de planificació regional per a la regió euromediterrània, adaptada a les demandes i particularitats dels països i el foment de la cooperació transfronterera en els àmbits d'interès mutu.

Turisme

Els ministres de Turisme, reunits a Casablanca, van adoptar el 1995 la Carta Mediterrània del Turisme. Les accions de cooperació que es posaran en marxa es referiran, en particular, als àmbits de la informació, la promoció i la formació.

Medi ambient

La cooperació se centrarà en:

- l'avaluació dels problemes mediambientals a la regió mediterrània i la definició de les iniciatives que, en el seu cas, calgui adoptar;
- la presentació de propostes per elaborar i actualitzar un programa d'acció prioritària en matèria de medi ambient a curt i mitjà termini, en la qual l'actuació estarà coordinada per la Comissió Europea i anirà acompanyada d'accions a llarg termini; entre les àrees principals d'acció que el programa hauria de cobrir esmentarem: gestió integrada de les aigües, els sòls i les zones costaneres; gestió de residus; prevenció de la contaminació atmosfèrica i la contaminació del Mediterrani i lluita contra aquestes; gestió i conservació del patrimoni natural, els paisatges i els llocs d'interès; protecció, conservació i restauració del bosc mediterrani, en particular mitjançant la prevenció i el control de l'erosió, de la degradació del sòl, dels incendis forestals i mitjançant la lluita contra la desertització; transferència de l'experiència comunitària en matèria de tècniques financeres, legislació i vigilància del medi ambient; i integració de la consideració mediambiental en totes les polítiques;
- l'establiment d'un diàleg periòdic per supervisar l'execució del programa d'acció;
- la intensificació de la cooperació regional i subregional i l'enfortiment de la coordinació amb el Pla d'Acció per a la Mediterrània;
- l'estímul de la coordinació d'inversions procedents de diverses fonts i l'aplicació dels convenis internacionals pertinents;
- el foment de l'adopció i l'aplicació de mesures legislatives i reglamentàries quan calgui, en particular de mesures preventives i de normes adequades de nivell elevat.

Ciència i tecnologia

La cooperació se centrarà en:

- el foment de la investigació i el desenvolupament, afrontant el problema del desequilibri creixent en matèria d'avenç científic, tenint en compte el principi del benefici mutu;
- la intensificació dels intercanvis d'experiències en els sectors i en les polítiques científiques més indicades per permetre als socis mediterranis salvar les seves distàncies amb els seus veïns europeus i promoure la transferència de tecnologies;
- la contribució a la formació del personal científic i tècnic amb l'augment de la participació en programes conjunts d'investigació.

Després de la reunió ministerial celebrada a Sophia Antipolis al març del 1995, es va establir un Comitè de control que celebrarà la seva primera reunió immediatament després de la Conferència de Barcelona. La seva tasca consistirà a fer recomanacions per a l'execució conjunta de les prioritats polítiques que s'acordin a nivell ministerial.

Aigua

El 1992 es va adoptar a Roma la Carta Mediterrània de l'Aigua. L'aigua representa una qüestió prioritària per a tots els socis mediterranis, i tindrà cada vegada més importància a mesura que l'escassetat es torni més apressant. L'objectiu de la cooperació en aquest sector serà:

- fer un balanç de la situació tenint en compte les necessitats actuals i les futures;
- definir maneres de reforçar la cooperació regional;
- presentar propostes per racionalitzar la planificació i la gestió dels recursos hídrics, conjuntament quan correspongui;
- contribuir a la creació de nous recursos hídrics.

Pesca

Atesa la importància de la conservació i la gestió racional de les poblacions de peixos mediterrànies, es reforçarà la cooperació en el marc del Consell General de Pesca del Mediterrani.

Després de la Conferència Ministerial de Pesca, celebrada a Heraklion el 1994, s'adoptaran les mesures consecutives pertinents en l'àmbit jurídic per mitjà de reunions que se celebraran el 1996.

Es millorarà la cooperació en l'àmbit de la investigació sobre recursos pesquers, incloent-hi l'aqüicultura, i en l'àmbit de la formació i la investigació científica.

IV. Col·laboració en afers socials, culturals i humans: desenvolupament dels recursos humans, foment de la comprensió entre cultures i dels intercanvis entre les societats civils

Desenvolupament dels recursos humans

La col·laboració euromediterrània ha de contribuir a millorar el nivell educatiu a tota la regió, insistint especialment en els associats mediterranis. Amb aquesta finalitat es mantindrà un diàleg regular sobre política educativa que se centrarà inicialment en la formació professional, la tecnologia aplicada a l'educació, les universitats i altres centres d'ensenyament superior i la investigació. En aquest context, com també en d'altres, es prestarà especial atenció al paper de la dona. L'Escuela Euroàrabe de Ciencias Empresariales de Granada i la Fundació Europea de Torí contribuiran així mateix a aquesta cooperació.

S'organitzarà una reunió de representants del sector de la formació professional (autoritats, professors universitaris, personal docent, etc.) amb la finalitat d'intercanviar estratègies modernes de gestió.

Se celebrarà una reunió de representants d'universitats i de centres d'ensenyament superior. La Comissió Europea reforçarà l'actual programa Med-Campus.

Així mateix, es convocarà una reunió en l'àmbit de la tecnologia aplicada a l'educació.

Municipis i regions

Les autoritats municipals i regionals hauran de participar activament en el funcionament de la col·laboració euromediterrània. S'animarà els representants de les ciutats i regions perquè es reuneixin anualment per fer balanç dels problemes comuns i intercanviar experiències. La Comissió Europea organitzarà aquestes reunions, que tindran en compte l'experiència anterior.

Diàleg entre cultures i civilitzacions

Atesa la importància de millorar la comprensió mútua a través del foment dels intercanvis culturals i del coneixement de les llengües, se celebraran reunions de funcionaris i experts per presentar propostes concretes d'acció en els següents àmbits en particular: patrimoni cultural i artístic, manifestacions culturals i artístiques,

coproduccions (teatre i cinema), traduccions i altres mitjans de difusió cultural, i formació.

La millora de la comprensió entre les principals religions presents a la regió euromediterrània afavorirà la tolerància mútua i la cooperació. Es donarà suport a la celebració de reunions periòdiques de representants de les religions i institucions religioses, com també de teòlegs, professors universitaris i altres interessats, amb l'objectiu d'acabar amb els prejudicis, la ignorància i el fanatisme i de fomentar la cooperació a nivell de base. Les conferències celebrades a Estocolm del 15 al 17 de juny de 1995 i a Toledo del 4 al 7 de novembre de 1995 poden servir d'exemple en aquest context.

Mitjans de comunicació

L'estreta interacció entre els mitjans de comunicació afavorirà una millor entesa cultural. La Unió Europea promourà activament aquesta interacció en particular a través de l'actual programa Med-Media. S'organitzarà una reunió anual de representants dels mitjans de comunicació en aquest context.

Joventut

Els intercanvis entre els joves haurien de constituir el mitjà de preparar les futures generacions per a una cooperació més estreta entre els socis euromediterranis. Per tant, caldria establir un programa euromediterrani d'intercanvi de joves, basat en l'experiència adquirida a Europa i que tingui en compte les necessitats dels socis; aquest programa hauria de considerar la importància de la formació professional en particular per als no qualificats, i la formació d'organitzadors i treballadors socials en l'àmbit de la joventut. La Comissió Europea presentarà les propostes necessàries abans de la pròxima reunió euromediterrània de ministres d'Afers Estrangers.

Intercanvis entre les societats civils

Se celebraran reunions periòdiques d'alts funcionaris per tal d'estudiar mesures destinades a facilitar els intercanvis humans derivats de la col·laboració euromediterrània, sobretot els intercanvis de funcionaris, científics, universitaris, empresaris, estudiants i esportistes, entre altres mitjans a través de la millora i la simplificació dels procediments administratius, pel que fa en particular a la possible existència d'obstacles administratius innecessaris.

Desenvolupament social

La col·laboració euromediterrània haurà de contribuir a millorar les condicions de vida i de treball i a l'augment del nivell de llocs de treball de la població dels associats mediterranis, en particular de la dona i de les capes més necessitades de la població. En aquest context, els socis concedeixen especial importància al respecte i la promoció dels drets socials fonamentals. Amb aquest objectiu, els agents de la política social es reuniran de manera periòdica al nivell que correspongui.

Sanitat

Els associats acorden centrar la cooperació en aquest àmbit en:

- mesures de sensibilització, informació i prevenció;
- desenvolupament dels serveis de salut pública, en particular la atenció sanitària, centres d'atenció primària, serveis de salut maternoinfantil, planificació familiar,

sistemes de vigilància epidemiològica i mesures de control de les malalties transmissibles;

- formació de personal sanitari i de gestió sanitària;
- cooperació mèdica en cas de catàstrofes naturals.

Migració

Atesa la importància de la qüestió de la migració per a les relacions euromediterrànies, es fomentarà la celebració de reunions per presentar propostes relatives als fluxos i les pressions migratòries. Aquestes reunions tindran en compte l'experiència adquirida amb el programa Med-Migration, entre altres, en particular pel que fa a la millora de les condicions de vida dels migrants establerts legalment a la Unió.

Terrorisme, tràfic de drogues i delinqüència organitzada

La lluita contra el terrorisme haurà de constituir una prioritat per a totes les parts. Amb aquest objectiu, es reuniran periòdicament funcionaris amb la finalitat de reforçar la cooperació entre les autoritats policiaques, judicials i altres. En aquest context, es prestarà especial atenció a la intensificació de l'intercanvi d'informació i la millora dels procediments d'extradició.

Se celebraran reunions periòdiques de funcionaris amb l'objectiu de debatre mesures pràctiques que es puguin prendre per millorar la cooperació entre les autoritats policials, judicials, duaneres, administratives i altres per tal de combatre, en particular, el tràfic de drogues i la delinqüència organitzada, incloent-hi el contraban.

Totes aquestes reunions s'organitzaran parant la deguda atenció a la necessitat d'un enfocament diferenciat que tingui en compte la diversitat de la situació a cada país.

Immigració il·legal

Se celebraran reunions periòdiques de funcionaris per tal de debatre mesures pràctiques que es puguin prendre per millorar la cooperació entre les autoritats policials, judicials, duaneres, administratives i altres per tal de combatre la immigració il·legal.

Totes aquestes reunions s'organitzaran parant la deguda atenció a la necessitat d'un enfocament diferenciat que tingui en compte la diversitat de la situació a cada país.

V. Contactes institucionals

Diàleg parlamentari euromediterrani

De l'1 a 4 de novembre de 1995 es va celebrar la Valetta una Conferència Interparlamentària sobre Seguretat i Cooperació a la Mediterrània. Es convida al Parlament Europeu a prendre la iniciativa junta amb altres parlaments, en relació amb el futur diàleg parlamentari euromediterrani, cosa que podria permetre que els representants electes dels socis intercanviessin idees sobre un ampli ventall d'assumptes.

Altres contactes institucionals

El manteniment de contactes regulars entre altres òrgans europeus, en particular el Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Europea i els homòlegs mediterranis, contribuiria a una major entesa de les principals qüestions d'interès per a la col·laboració euromediterrània.

Per assolir aquest objectiu, es convida el Comitè Econòmic i Social que prengui la iniciativa d'establir vincles amb els seus homòlegs i organismes equivalents mediterranis. En aquest context, els dies 12 i 13 de desembre se celebrarà a Madrid una cimera euromediterrània de comitès econòmics i socials i organismes equivalents.

